

Autoritetens Afgjørelſe, og jeg kan ikke tro, at man nogenſinde vil fra Rigsdagens Side overføre Enevoldsmaqtens: „Vi alene vide!“ paa Rigsdagen, ſaaledes at den ſkulde være den alene vidende, men ogſaa diſſe Forhandlinger have af og til ikke kunnet gjøre andet Indtryk paa Uni-verſitetets Lærere, end at man ved Forbauſeſe maa ſpørge ſig ſelv: Er vi, for hvem det er en Livsopgave at beſtjeflige os med diſſe Ting, da blinde og døve for Alting? Er der Intet deri, ſom vi forſtaa, ſiden vi fra alle Sider mødes med ſaa mange Raad om, hvorledes vi ſkulle forholde os, vet ſom om vi aldrig tænkte derover, men grebe feil i alle Ting? Men, ſom ſagt, Uni-verſitetet frygter ikke for en Underſøgelse af ſine Forhold. Jeg paaſtaar, der er ingen Inſtitution herhjemme, hvis hele Virkſomhed ligger mere of-fentlig for Dagen end dets. Dens Spørſale — alſaa hvad dens Lærerviſtomhed angaar — ſtaa aabne; vi kjende ikke til det, ſom andekſteds er Tilfældet, at kun Studenter kunne komme ind, at kun de, ſom legitimere ſig ved Afgangſkort og deſlige, kunne komme indenfor. Vi glæde os ved at ſe Abſtillige, ſom ikke ere Studenter, hørende paa Foredragene. Længe før det var formelt legalt og med Retſvirkning, vare ved Uni-verſitetets In-tiativ Dørene aabne for Kvinder; længe før var der viſſe Auditorier, hvis Forelæſninger bleve fulgte af ligesaa mange Kvinder ſom Mænd; og naar der dertil er ſagt, at det havde albeles ikke Hjemmel i Uni-verſitetetsfundatſen og deſlige, ſaa ſaldt det dog aldrig Noget ind at gjøre ſlige Beſtemmelſer gjældende, ſom kunde lægge Hin-dring iveien for Kvinder. Uni-verſitetets Lær-erviſtomhed foreligger for Offentligheden og er ſaa fri ſom mulig; det Samme gjælder om Examinerne. Jeg tror, der er ſaa Lande, hvor Examinerne ere ſaa offentlige ſom her. Uni-verſitetet har altid holdt paa — det er betragtet ſom en Livsbetingelse for det — at der var fuld-ſtændig fri Afgang til Examinerne, for at vi ikke ſkulde være udfatte for den omkring i Mørket ſnigende Vebredſeſe for Partifthed og deſlige, og at det derfor var nødvendigt, hvis vor Stilling ſkulde være holdbar, at holde Dørene aabne. Derfor er der ikke nogetſomhelſt Spor af Hemme-lighed derved, og nu er ved Rigsdagens Velvillie Uni-verſitetet ſat iſtand til i ſtørre Omfang, end der ſter ved nogen anden offentlig Inſtitution, at offentliggjøre alle ſine administrative Forhandlinger og Foranſtaltninger, og jeg tør ſige: Man ſkal ikke deri finde Noget, ſom Uni-verſitetet ikke kan være bekjendt. Jeg kan ſige, vi frygte heller ikke denne Underſøgelse; thi naar der er Spørſmaal om Reformer, maa man ikke tro, at Uni-verſitetet ikke idelig reformerer ſig ſelv. Selve diſſe Of-fentliggjørelſer ville viſe, hvorledes Uni-verſitetet lader ſig det være maqtपालiggende ſtedſe at optage til Bearbejdelse Spørſmaale

med Henſyn til en ſaadan Udvikling af Underviſningen, ſom kan være ſnſtelig, og hvorledes — for at nævne det her — det læge-videnſkabelige Fakultet med Hærdighed arbejder paa en vigtig Reformſ Gjennemførelſe med Henſyn til Hoſpitalsunderviſningen overfor de mange Hindringer, ſom kunne ſtille ſig iveien derved, at andre Vindigheder end Uni-verſitetet have et Ord at tale med i denne Sag. Jeg tror alſaa, det ſkal ikke kunne ſiges, at Uni-verſitetet ikke ſtræber efter Reformer, at det er en død Inſtitution, der ſtaar tilbage for Tidsaanden. Jeg tror, det let vil viſe ſig. — jeg frygter ingenlunde for en Underſøgelse — at det ikke er Tilfældet, og jeg vil tilføie, at der ikke er Nogetſomhelſt, der fore-gaar ved Uni-verſitetet af den Beſtaffenhed, at det kunde give det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) Anledning til en Ytring, ſom jeg i Betragtning af hans æſthetiſke Smag, Netfærdig-hedsføleſe og — ſom jeg er overbeviſt om — Anerkjendſe af Lærefriheden vilde ønske, han havde tilbageholdt, den Udtaleſe nemlig, at der ved Uni-verſitetet var formegen Sammenblanding af Videnskab og Politik, og at det ikke burde være ſaaledes, at Uni-verſitetet betragtedes ſom et Sted, hvorfra man f. Ex. kunde hente Beviſ for proviſoriſke Finantsloves Gyldighed, naar man vilde. Vi modtage ikke Beſtilling paa at forsvare nogen-ſomhelſt Regjering. Dette er aldrig ſket, men var det ſket, ſaa vilde den ikke være bleven mod-tagen. Vi fordre Anerkjendſe af Lærefriheden, hvad enten Konſtutionen behager Regjeringen eller andre af Lovgivningsmagtens Faktorer eller ikke, og denne Frihed tror jeg heller ikke, at det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) vil negte os. Men Grunden, hvorfors jeg betragter dette Forſlag ſom uhenſigtsmæssigt, er den, at jeg tror, det er en upraktiſk Bei, der gaas, ſamt den, at denne Bei ſtiller ſig ſom upraktiſt for mig med Henſyn til det Uſandsynlige, der er i, at Maalet dermed kan naas. Jeg betragter Veien ſom upraktiſt, fordi — og det er ogſaa blevet fremhøvet fra anden Side — den Opgave, ſom her ſtilles, er for ſtor. Naar vi alene ſe paa Uni-verſitetet, og naar vi ſkulle optage Alting her, ſaa er der en ſaadan talløs Mængde af Spørſmaal at løſe, med Henſyn til hvilke Forholdet er, at der kan ſiges at være en hel Literatur for hvert enkelt af diſſe Spørſmaals Bedkommende, ſaa vel med Henſyn til Uni-verſitetets administrative Ord-ning ſom ſærlig naturligtviſ med Henſyn til Ord-ningen af Lærernes Virkſomhed og af Examinerne. Der er en ſaadan Maſſe Detailler deri, at jeg tror, at man vanſkelig ſkulde finde en enkelt Mand, ſom var inde i dem paa alle Punkter, paa alle Omraader, og ſom vovede at optage dem til Forhandling under Et. Jeg tror ikke engang, at Regjeringen med al den Sagkundſkab, den har til ſin Naadighed, vil drifte ſig til at opſtille et